

مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه

کلیات و برنامه درسی سطح چهار رشته تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری

ماده ۱. عنوان رشته

عنوان رشته سطح چهار تخصصی «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» است.

ماده ۲. تعریف

سطح چهار آموزشی - پژوهشی «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های تخصصی حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» می‌باشد که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تبلیغ در سطح پیشرفته، خطابه و ایراد سخن تأثیرگذار، تدریس و تحقیق، ارائه نظریه و پاسخ به مهمترین نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار رشته «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» را دریافت می‌کنند.

ماده ۳. اهداف

- ۱) ایجاد تسلط بر مهمترین مبانی نظری، روش‌ها و مهارت‌های مرتبط با تبلیغ، به ویژه ایراد خطابه و سخن؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حد تحلیل، و ارائه نظریه در مهمترین مباحث نظری و مهارتی تبلیغ به ویژه خطابه و سخن؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخ‌گویی به مهمترین نیازهای علمی و تخصصی تبلیغی مخاطبینی خاص از طریق خطابه؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید و توسعه دانش در مهمترین موضوعات و مباحث نظری و مهارتی حوزه تبلیغ؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز در رشته‌ها و مهارت‌های تبلیغ در سطوح و مباحث مختلف آن؛
- ۶) تربیت خطبای مجرب و توانمند جهت ترویج و تبلیغ معارف اسلامی.

ماده ۴. سیاست‌ها

- ۱) اهتمام به ارتقاء فضائل و ملکات اخلاقی و معنوی طلبان؛
- ۲) اهتمام به بهره‌گیری از سنت‌های کارآمد حوزوی، فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش؛
- ۳) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با حوزه تبلیغ؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از یک زبان تخصصی در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به تأمین نیازهای نظام و جامعه اسلامی در حوزه تبلیغ.

ماده ۵. ضرورت

- ۱) ضرورت وجود مبلغان کارآمد برای تبلیغ معارف دین و دفاع از آن؛
- ۲) توجه به کارویژه‌های روحانیت و سایر ماموریت‌های حوزه‌های علمیه در حوزه تبلیغ؛
- ۳) نیاز حوزه و سایر جوامع علمی - آموزشی به اساتید، کارشناسان عرصه تبلیغ و ارتباطات جهت پاسخ‌گویی به نیازهای علمی و مهارتی.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته در سطح چهار، نیم‌سال، درسی و حضوری است. طول دوره با احتساب پایان‌نامه، حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۲ نیم‌سال خواهد بود.

مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه

ماده ۷. شرایط پذیرش

۱. احراز صلاحیت های عمومی و اخلاقی؛
۲. دارا بودن مدرک علمی سطح سه رشته تبلیغ؛
- تبصره: پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در سایر رشته ها مشروط به گذراندن دروس پیش نیاز، مجاز است.
۳. قبولی در سنجش علمی و احراز استعداد و توانمندی مهارتی؛
۴. احراز توانایی های لازم در مهارت های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان عربی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

ماده ۸. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان درس	ساعت
۱	خارج اصول (دو سال)	۲۲۰
۲	خارج فقه (دو سال)	۲۲۰
۳	تحقیق فقهی و اصولی ۱ و ۲	۶۴
۴	دروس مشترک رشته تبلیغ	۳۸۴
۵	دروس اختصاصی گرایش خطابه	۲۶۴
۶	رساله علمی (پایان نامه)	288
	جمع ساعت	۱۴۴۰

مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه

ماده ۹: دروس پیش نیاز:

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	روش سخنرانی دینی ۱ و ۲	۶۴	افزایش مهارت در زمینه ساماندهی محتوا و شکل سخنوری با عنایت بر مخاطب شناسی و بهره گیری از ابزارهای گوناگون
۲	روش کلاس داری تبلیغی	16+32 نظری-عملی	شناخت روش ها و فنون تدریس و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک درس، به صورت کارگاهی
۳	روش ذکر مصیبت	16+32 نظری-عملی	شناخت قواعد، آداب، فنون و روش های ذکر مصیبت و افزایش مهارت اجرای آن ها، ضمن بررسی مقتل های مهم و اعتبار سنجی محتوی و سندی آنها
۴	مدیریت نهادهای فرهنگی	۱۶	آشنایی با سازمان ها و نهادهای مختلف فرهنگی، شرایط و اقتضائات مدیریت فرهنگی در هر یک از آن ها
۵	نقد فرق و جریان های انحرافی	۳۲	شناخت، بررسی و نقد فرقه های انحرافی و نوظهور مثل وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه، عرفان های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن ها
۶	انسان شناسی	۳۲	شناخت دارایی ها و توانایی های انسان در حوزه های بینش، گرایش و رفتار و نحوه تعامل ابعاد وجود انسان بر اساس متون دینی با تاکید بر ویژگی های بعد گرایشی جهت تحقق انذار
۷	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱ تا ۵	۱۶۰ نظری-عملی	فهم و شناخت بیشتر نسبت به ۱۵ جزء قرآن کریم بر اساس تفسیر المیزان (۱۶ الی ۳۰)
۸	مسائل جدید کلامی	۳۲	شناخت مسائل مهم و جدید کلامی مانند معرفت دینی، تجربه دینی، تکثر گرایی، علم و دین و قلمرو دین و... و توان پاسخگویی به شبهات در این زمینه
۹	کارورزی خطابی ۱ تا ۳	۹۶ عملی	نهادینه کردن مهارت های کلاس های روشی به ویژه فن خطابه، کلاس داری، و ذکر مصیبت با تمرین و تکرار مهارت ها
	جمع	۵۲۸	

تبصره ۱: در صورتی که توانایی داوطلب در مراحل سنجش و گزینش در موضوع خطابه و سخنرانی در حد سطح سه احراز گردد، پس از تأیید گروه علمی - تربیتی، گذراندن دروس مهارتی مانند: «روش سخنرانی دینی»، «روش کلاس داری تبلیغی» و «کارورزی خطابی» ضرورت ندارد.

تبصره ۲: مقدار ساعات ارائه دروس «تفسیر ترتیبی قرآن کریم» و همچنین دروس مهارتی بر اساس سطح علمی و مهارتی داوطلب و همچنین سوابق آموزشی و پژوهشی ایشان، پس از مراحل سنجش و گزینش و توسط گروه علمی - تربیتی تعیین خواهد شد.

مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه

ماده ۱۰: دروس تخصصی:
الف) دروس مشترک رشته تبلیغ

ردیف	عنوان دروس	ساعت	اهداف
۱	فلسفه و مبانی «تعلیم و تربیت» و تبلیغ در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم ترین و اساسی ترین حکمت ها و فلسفه و مبانی " تعلیم و تربیت " تبلیغی در قرآن.
۲	روش ها و جهت گیری های تبلیغی قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم ترین و اساسی ترین روش ها و جهت گیری های تبلیغی و هدایت گرانه قرآن
۳	اصول و روش های تربیت در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم ترین اصول و روش های تربیت (اعتقادی و اخلاقی) در قرآن
۴	اصول و روش های سیاست ورزی در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم ترین اصول و روش های سیاسی و حاکمیتی قرآن
۵	رویکردهای تاریخی قرآن	۳۲	تحلیل مهم ترین جهت گیری ها و رویکردهای قرآن درباره موضوعات و حوادث تاریخی
۶	سنت های الهی در قرآن	۱۶	استخراج و بررسی استدلالی و تحلیلی مهم ترین سنن الهی در قرآن و بررسی نقش آن در حیات فردی و اجتماعی همراه با نقد اندیشه های الحادی در این خصوص
۷	ساختارشناسی و موضوع پژوهی ادعیه و زیارات	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی ساختار حاکم بر ادعیه و زیارات مشهور و مهم ترین موضوعات مورد توجه در ادعیه و زیارات همراه با بررسی تطبیقی برخی از ادعیه مانند: دعای سحر، دعای صباح و مناجات شعبانیه
۸	روش استنباط معارف تبلیغی ۱ و ۲	۳۲+۳۲ نظری- عملی	تسلط بر مهم ترین روش ها و فرایندهای استنباط معارف تبلیغی از متون و منابع دینی همراه با کارورزی تعدادی از موضوعات
۹	تحلیل دیدگاه ها درباره ولایت فقیه	۳۲	تحلیل و ارزیابی استدلالی مهم ترین آراء و دیدگاه های مطرح درباره ولایت فقیه
۱۰	جامعه جهانی و هویت اسلامی	۳۲	بررسی و تحلیل ساختار، مولفه ها و مهمترین اقتضات جامعه جهانی و تبیین استدلالی راه های تثبیت هویت اسلامی و پیشگیری از استحاله آن در جامعه جهانی
۱۱	تنوع فرهنگی در ایران و نقش آن در تبلیغ دین	۳۲	بررسی و تحلیل مولفه ها و مهم ترین ویژگی های فرهنگی اقوام مختلف ایران و نقش آن در تبلیغ دین در میان آنان
۱۲	مبلغ و تمدن نوین اسلامی	۱۶	بررسی و تحلیل مهم ترین مولفه ها، ساختار، عوامل و شیوه های ایجاد تمدن نوین اسلامی و ارزیابی نقش عالمان و مبلغان دین در این خصوص
۱۳	بررسی تطبیقی مبانی حقوقی اسلام	۳۲	تبیین مبانی و مهم ترین مسائل و چالش های حقوق اسلامی در مقایسه با دیگر نظام های حقوقی
جمع ساعت		۴۱۶	

مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه

ب) دروس اختصاصی گرایش خطابه و سخنوری

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
بررسی تحلیلی و استدلالی مهمترین مباحث مطرح در فرایند تأثیرگذاری سخنرانی بر گرایش‌ها و احساسات مخاطب به همراه اصول و روش‌های متقاعد سازی مخاطب (اعم از مخاطب داوطلب و غیرداوطلب) بر اساس آیات و روایات	۴۸	اصول و روش‌های تأثیرگذاری بر گرایش مخاطب و نحوه اقناع ایشان	۱
بررسی تحلیلی و استدلالی شاخص‌ها، شرایط و ویژگی‌های سخنرانی تخصصی از جهت موضوع، مخاطب، مناسبت، ابزار و مکان با تأکید بر فضای مجازی همراه با کارورزی آن	۳۲+۱۶ نظری-عملی	سخنرانی تخصصی ^۱	۲
بررسی تحلیلی نقش فنون، شیوه‌ها و قالب‌های بلاغی در زیباسازی، تبیین و انتقال رسا و موثر معارف دین با تأکید بر ترکیب و ساختار سخن و منظومه‌های گفتاری و نوشتاری	۳۲	فصاحت و بلاغت در منظومه سخنرانی	۳
بررسی تحلیلی مهمترین قواعد و روش‌های ایجاد جریان‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در جامعه از طریق سخنرانی	۱۶	جریان‌سازی در جامعه از طریق سخنرانی	۴
بررسی و ارزیابی تحلیلی روش‌ها، مهارت‌ها و محتوای سخنرانی‌های تأثیر گذار مبلغان فرق و ادیان با تأکید بر سخنرانی‌های ارائه شده آن‌ها در محیط‌های مجازی	۳۲	سخنرانان تأثیرگذار ادیان و فرقه‌ها	۵
بررسی، تحلیل و ارزیابی مناسب‌ترین و کارآمدترین روش‌های نفوذ و تأثیرگذاری بر پیروان فرق، ادیان و جریان‌های فکری، سیاسی و فرهنگی مخالف به ویژه از طریق سخنرانی	۱۶+۸ نظری-عملی	شیوه‌های اثرگذاری بر مخالفان	۶
بررسی و ارزیابی روش‌های نو و تجربه‌های جدید در بیان تأثیرگذار بر مخاطبان بر اساس آیات و روایات به صورت سمینار	۳۲ عملی	تجربیات و روش‌های نو در تبلیغ	۷
	۲۳۲	جمع ساعت	

سید هاشم حسینی بوشهری

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه

۱. در این درس، توجه به ویژگی‌های مخاطب در سخنرانی، مورد تأکید می‌باشد.